

Demoproject

”Optimalisatie van het houden van intacte beren en immunocastraten”

Discussiedag

6 of 27 febr 2014

Programma

1. Voorstelling reeds uitgevoerde en lopende onderzoek

Marijke Aluwé, ILVO

2. Voorstelling van het lopende project

Isabelle Degezelle, Vives

3. **Voorstelling van de eerste resultaten van de enquêtes**

Lies Depuydt, Vives

4. **Discussiemoment**

5. **Round-up**

6. **Afsluitende drink**

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Voorafgaand en lopend onderzoek Castratie en alternatieven

Marijke Aluwé

Discussiedag Roeselare
27/01/2014

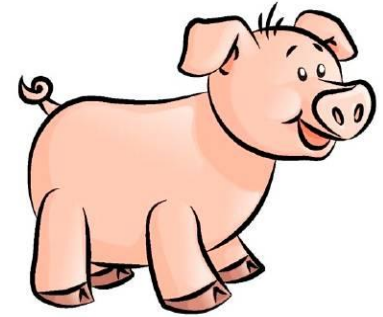
Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

vives

Wat zijn de vragen?

- Wat is het berengeurpercentage in Vlaanderen?
- Wat zijn de risicofactoren?
- Hoe kunnen we berengeur reduceren?
- Hoe kunnen we berengeur detecteren?
- Wat vindt de consument er van?
- Is detectie aan de slachtlijn mogelijk?
- Kunnen we vlees met berengeur valoriseren
- Wat is de praktijkervaring met intacte beren, immunocastraten, verdoving en pijnbestrijding?

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

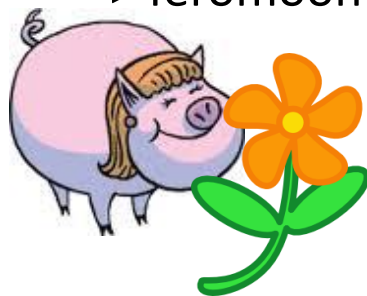
vives

Berengeur?

1) Androstenon

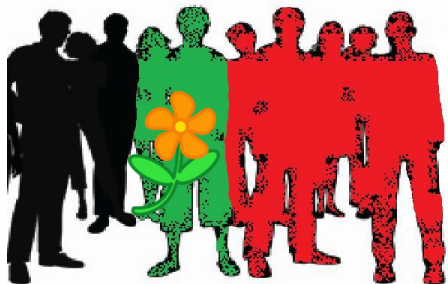
Speekselklieren

Varken -> feromoon functie

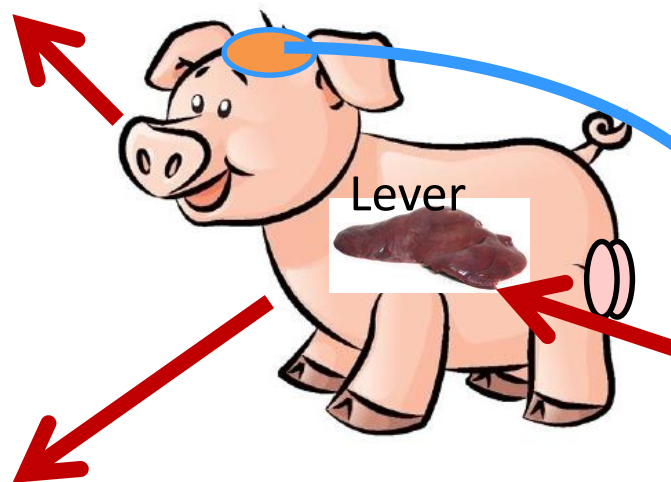

Vetweefsel

Mensen -> urine, zweet
-> anosmia

Hypothalamus – hypofyse - testes

Testes:

- Anabole testiculaire hormonen
- **Androstenon**

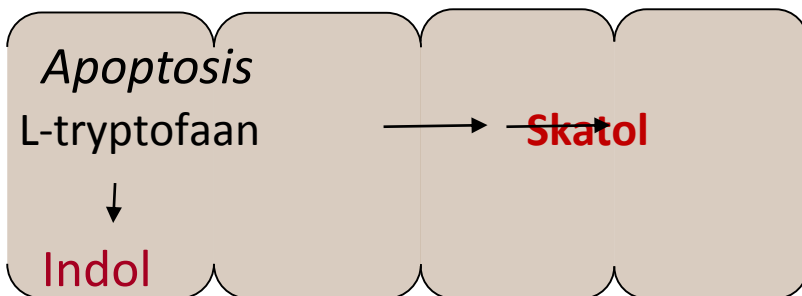
katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

Berengeur?

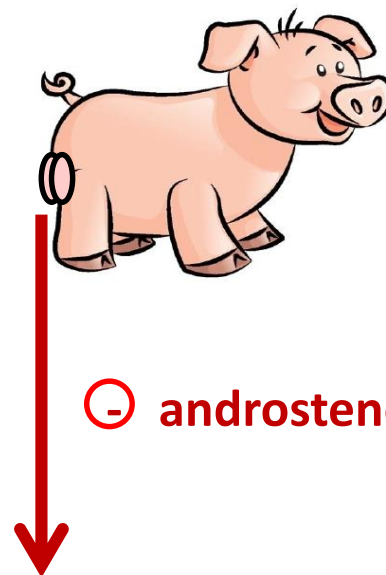
2) Skatol (en indol)

Dikke darm

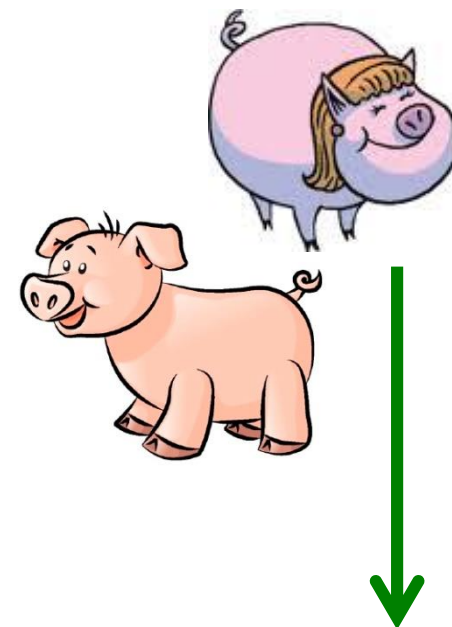

Vetweefsel

Voor mensen -> faecale geur

Lever
Inhibitie van de
afbraak van skatol,
indol

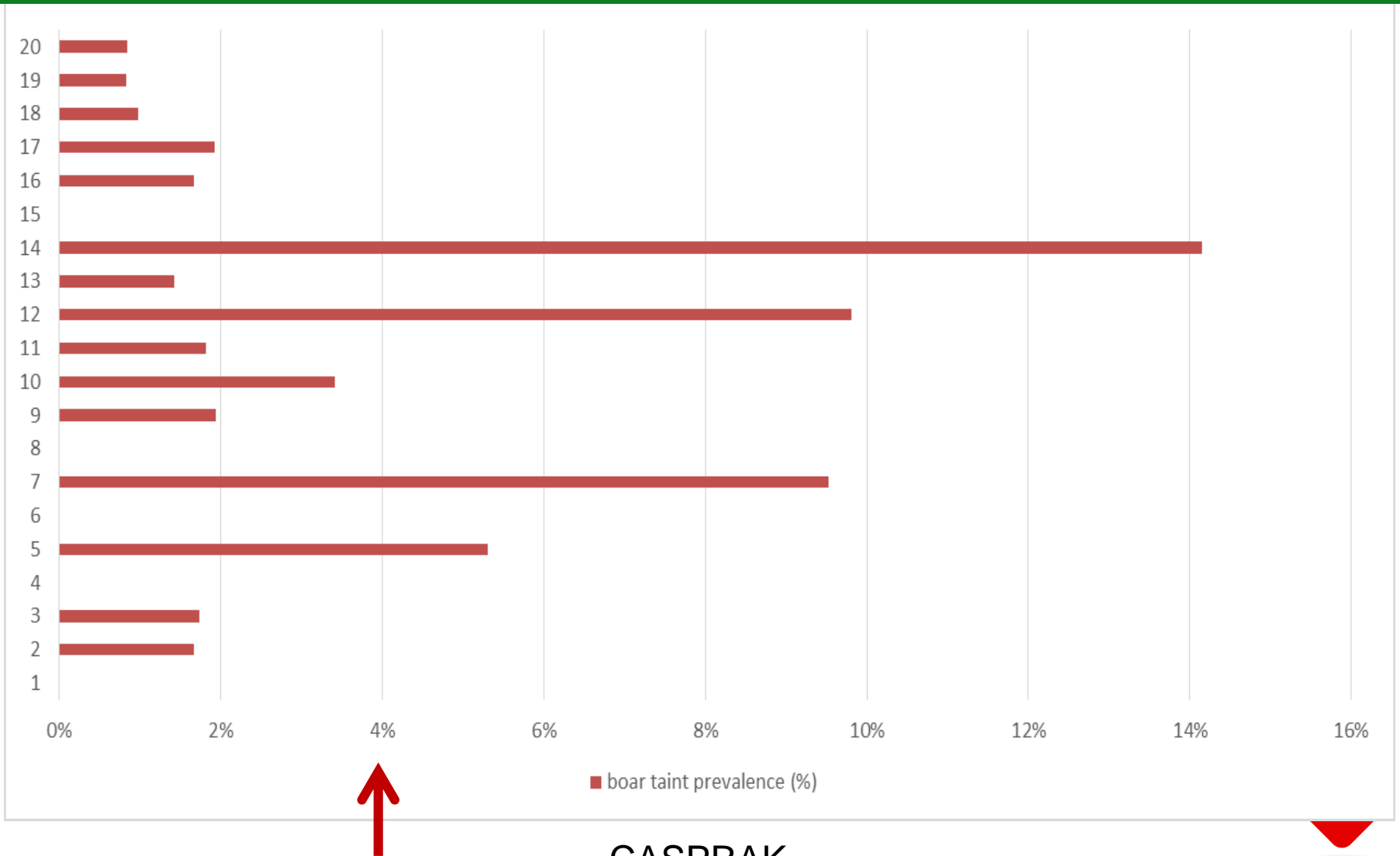

Lever:
Afbraak van
skatol, indol

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

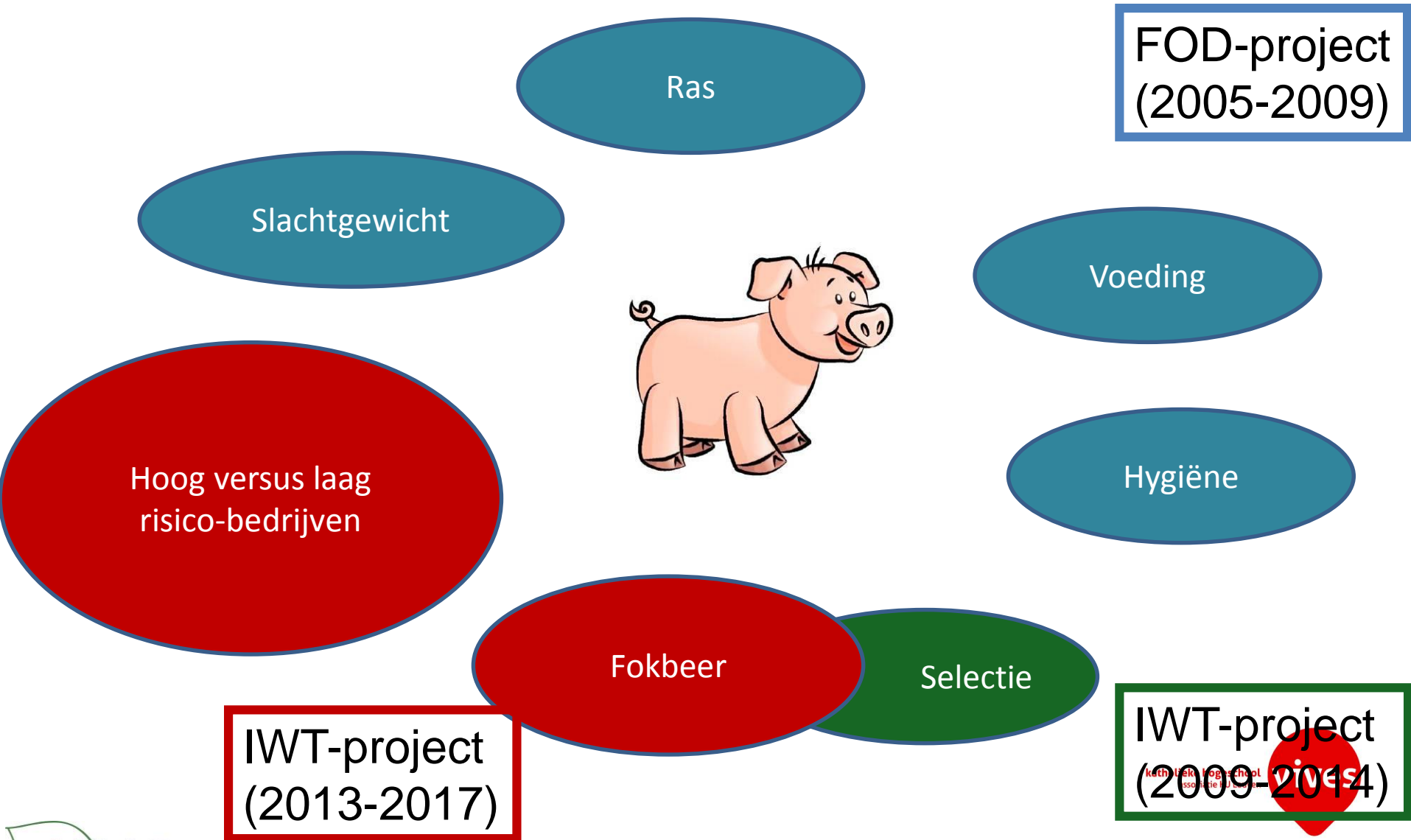
Berengeurpercentage in Vlaanderen?

CASPRAK

Beleidsdomein L&V, Boerenbond, Belporc, VLAM

Risicofactoren voor berengeur?

Berengeur detecteren?

Aan de slachtlijn?

- Stand van zaken
- Evaluatie van bestaande methoden en methoden in ontwikkeling
- Ruiken vs. meten?

Berengeur detecteren?

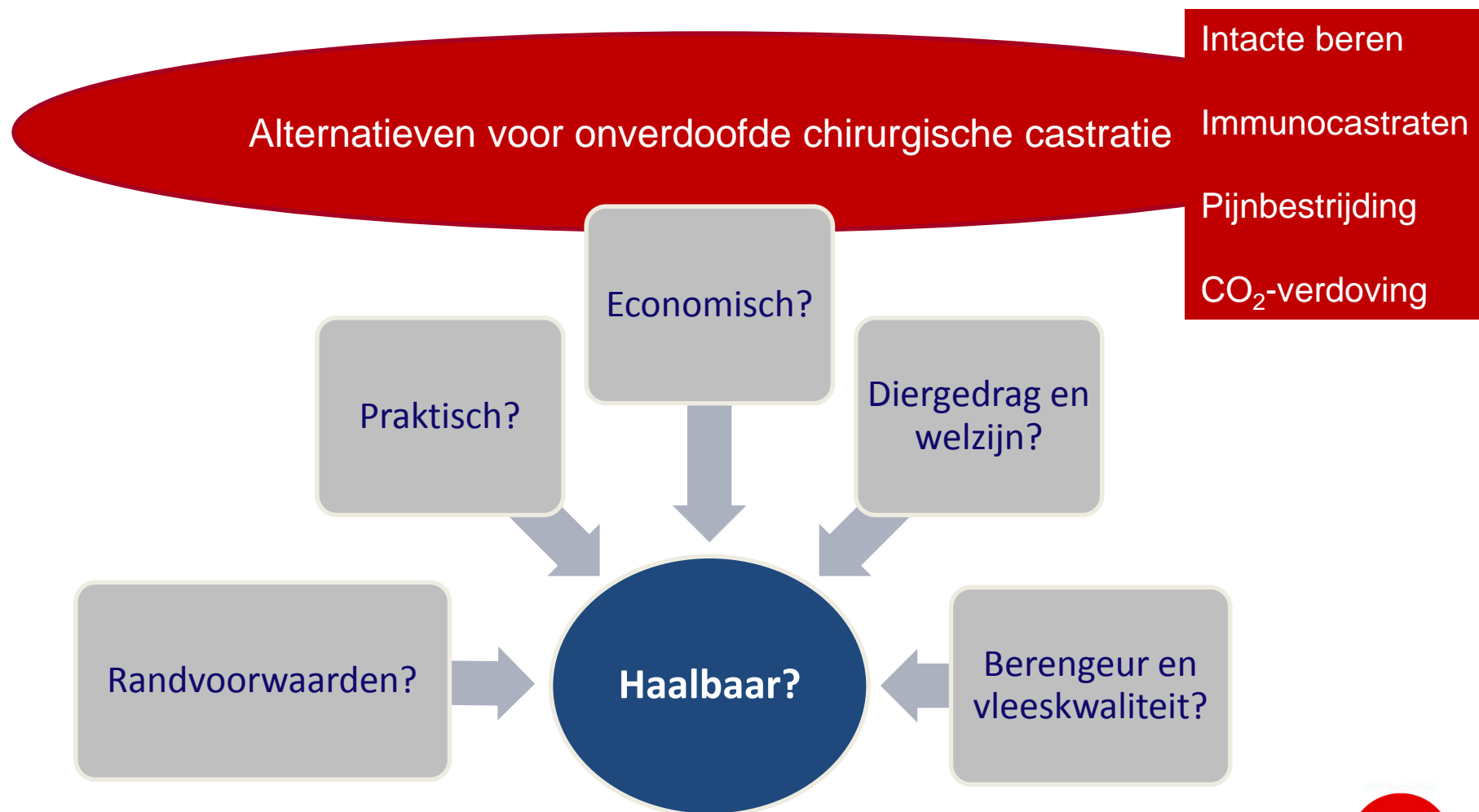
Wat zegt de consument?
(Europese studie)

Hoe kunnen de
karkassen met
berengeur verwerkt
worden?
(FF project, 2014-2016)

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

vives

Eerste ervaring met alternatieven?

CASPRAK-studie (2008-2012)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Bedankt voor uw aandacht

Marijke.aluwe@ilvo.vlaanderen.be

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

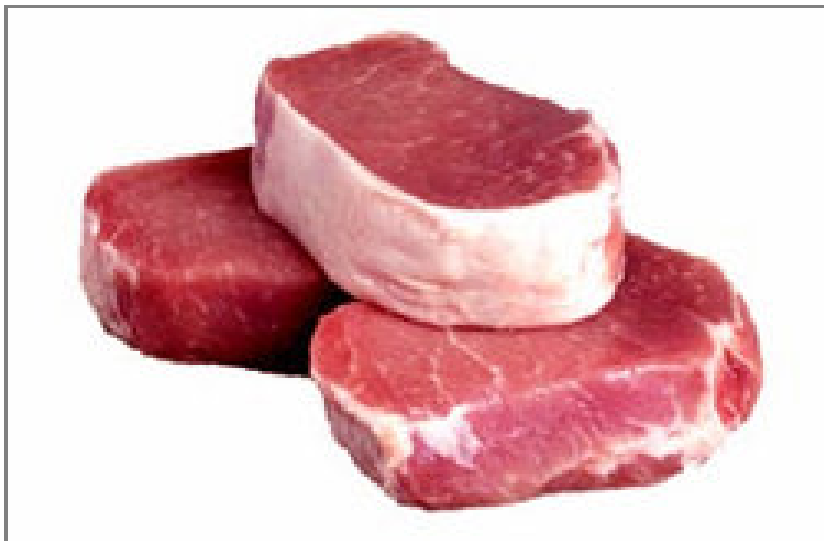
vives

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

- Non Castratie zal de toekomst zijn:
  - UITDAGING: **Berengeur vrij – Vleeskwaliteit**
  - Alternatieven:
    - Detectie aan de slachtlijn, Genetica, Lage gewichten,...
    - **intacte** en/of **gevaccineerde beren**
  - Hoe kunnen we de juiste keuze maken
    - Op lange termijn moeten we streven naar een systeem waar zowel de producent als de vleesverwerker beter van wordt.
- En
  - We moeten produceren waar er vraag naar is

Berengeur doet consument minder vaak varkensvlees kopen

Vlees met berengeur wordt significant ongunstiger beoordeeld dan vlees van vrouwelijke varkens. Dat verschil is aangetoond tijdens een onderzoek van het Nederlandse Landbouweconomisch Instituut (LEI). De testpersonen gaven aan dat ze na de negatieve ervaring met berengeur niet geneigd waren om te gaan klagen, maar dat ze wel geneigd waren om minder vaak varkensvlees te kopen.

ALTERNATIEVEN: VACCINATIE OF INTACTE BEREN

	Vaccinatie tegen berengeur	Intacte beren
Berengeur	+	-
Onrust, vechten	+	-
Vlees & Karkas kwaliteit	+	-
VC	+	+
Groei	+	-

Sexueel gedrag

20 weken oud varken met forse
huidbeschadiging door continu rijden

L. Rydhmer, K. Lundstrom and K. Andersson, Swedish University of Agricultural Science, Published
On-Line, 11th Feb. 2010

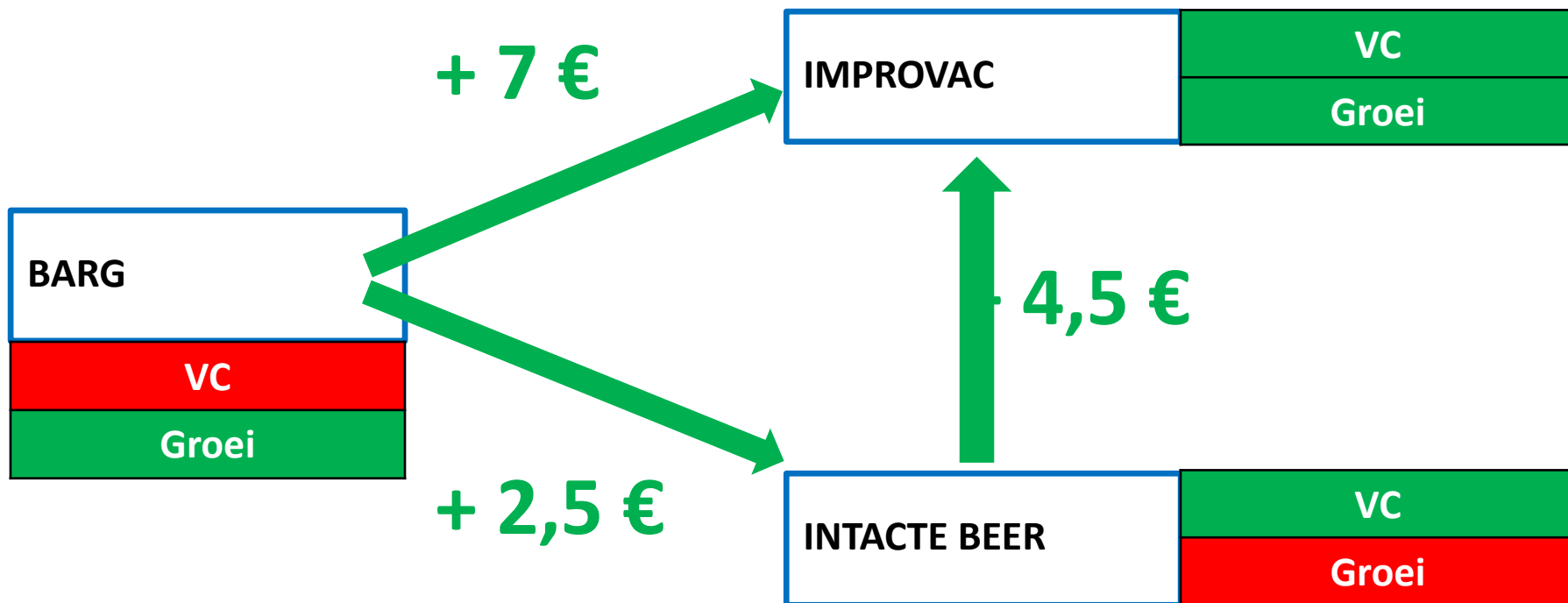
katholieke hogeschool
associatie KU Leuven

ALTERNATIEVEN: VACCINATIE OF INTACTE BEREN

	Vaccinatie tegen berengeur	Intacte beren
Berengeur	+	-
Onrust, vechten	+	-
Vlees & Karkas kwaliteit	+	-
VC	+	+
Groei	+	-

NETTO RESULTAAT

Wie heeft de retail gemotiveerd om te stoppen met castreren en op te starten met de vaccinatie tegen berengeur

Vleesversnijders – Grossisten???

VLEESKWALITEIT

- Berenvlees:
  - Te mager
  - Taai
  - Droog

Intacte beer

Improvac

Barg

UPDATE

- 3 jaar geleden
  - **colruyt** gestopt met de verkoop van vlees van geastreerde biggen
  - Vandaag worden er per maand ongeveer 65.000 biggen gevaccineerd tegen berengeur in België (15% v mannelijke)
- Vandaag: STOP CASTRATIE: Vanuit retail
  - Keuze wordt gelaten aan leveranciers

WAAR STAAN WE VANDAAG: Retail?

colruyt

2. Voorstelling van het lopende project

PARTNERS

1. VIVES
2. HoGent
3. ILVO
4. PVL Bocholt
5. Thomas More
6. Boerenbond
7. Sint-Rembert Torhout
8. Sint-Isidorus Sint Niklaas

2. Voorstelling van het lopende project

DOELSTELLINGEN

Optimaliseren van **productieomstandigheden** voor het houden van intacte beren en immunocastraten

- **Oplijsten** opgedane **kennis**
- **Uittesten** kleine **management aanpassingen**
- **Info** verspreiden naar de **sector**

2. Voorstelling van het lopende project

- *WERKPAKKET 1: ERVARING* IN DE **PRAKTIJK**
- *WERKPAKKET 2: BEGELEIDING* VAN **PRAKTIJKBEDRIJVEN** EN
UITVOEREN VAN **DEMOPROEVEN** OP PRAKTIJKBEDRIJVEN
EN PROEFBEDRIJVEN
- *WERKPAKKET 3: VERSPREIDING* VAN DE **INFORMATIE**

2. Voorstelling van het lopende project

WP 1: ERVARING IN DE PRAKTIJK

- TAAK 1.1 VERZAMELEN VAN **KENNIS** UIT **LITERATUUR** OMTRENT OPTIMALISATIE VAN MANAGEMENT VOOR HET HOUDEN VAN INTACTE BEREN EN IMMUNOCASTRATEN
- TAAK 1.2 **BEVRAGING** VAN DE ERVARING VAN DE **VLAAMSE VARKENSHOUDERS** MET HET HOUDEN VAN INTACTE BEREN EN IMMUNOCASTRATEN
- TAAK 1.3 **DISCUSSIEDAGEN** MET **VARKENSHOUDERS** UIT HET DEMOPROJECT EN DE VARKENSSECTOR IN VERBAND MET HET HOUDEN VAN INTACTE BEREN EN IMMUNOCASTRATEN

2. Voorstelling van het lopende project

WP 2: **BEGELEIDING** VAN **PRAKTIJKBEDRIJVEN** EN UITVOEREN VAN **DEMOPROEVEN** OP PRAKTIJKBEDRIJVEN EN PROEFBEDRIJVEN

- TAAK 2.1 UITVOEREN VAN **DEMOPROEVEN** OP **PRAKTIJKBEDRIJVEN**
  - Demo 1: invloed van **afleidingsmateriaal** en **schuilmogelijkheden** op het gedrag van de dieren
  - Demo 2: invloed van **afleverstrategie**
  - Demo 3: **nader te bepalen** op basis van WP 1

2. Voorstelling van het lopende project

WP 2: **BEGELEIDING** VAN **PRAKTIJKBEDRIJVEN** EN UITVOEREN VAN **DEMOPROEVEN** OP PRAKTIJKBEDRIJVEN EN PROEFBEDRIJVEN

- TAAK 2.2 UITVOEREN VAN **DEMOPROEVEN** OP **PROEFBEDRIJVEN**
  - Demo 1: **invloed** van het **tijdstip** van **tweede vaccinatie** op het **gedrag**, de zoötechnische karkasresultaten en **vleeskwaliteit**
  - Demo 2: **invloed** van het **aantal voederplaatsen** op het **agressief** gedrag en de **zoötechnische resultaten** van intacte beren en immunocastraten

2. Voorstelling van het lopende project

WP 3: **VERSPREIDING** VAN DE **INFORMATIE**

- VULGARISERENDE **ARTIKELS** → 4 stuks
- **NIEUWSBRIEVEN** → 6 stuks
- **WEBSITES** → www.varkensloket.be en www.diereninformatie.be
- **BROCHURE** → 500 exemplaren
- **STUDIE- EN DISCUSSIEDAGEN** → 3
- **LESPAKKETTEN** → 2 (1 voor secundair + 1 voor hogescholen)
- **THESISSEN / GIP'S** → minimum 1 per partner

3. Voorstelling eerste resultaten enquêtes

- 20 bedrijven:
  - West- en Oost-**Vlaanderen**
  - **8 IMP + 12 INT**
  - **> 1 jaar gestopt** met castreren
  - KI: **sperma** wordt vnl. **aangekocht** (15)
  - vnl. **groepsgewijs management**:
    - 1 – wekensysteem (3)
    - 3 – wekensysteem (5)
    - 4 – wekensysteem (8)

4. Discussiemoment

5. Round-up

6. Afsluitende drink

